

Utbildningsinspektion i Backaskolan, grundskola F-6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motivering till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Backaskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	172
Förskoleklass	55
Grundskola	363

Utbildningen vid Backaskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6. Till skolan hör även tre fritidshemsavdelningar, med verksamheten integrerad i skolans lokaler, samt fyra förskolor, som inte ligger i direkt anslutning till skolan.

Backaskolan är stadsdelens äldsta skola och den är väl underhållen. Den ursprungliga skolbyggnaden är från 1897. Efter successiva till- och ombyggnader under åren har klasserna nu sina klassrum i sex olika byggnader på, som längst, ett par hundra meters avstånd från varandra. Rektorsexpedition, lärarum och stödundervisning ligger i en separat byggnad. Riklig tillgång till naturområden finns i skolans omedelbara närhet.

Bebyggelsen kring Backaskolan domineras av villor och radhus men består också av ett mindre antal hyreslägenheter. Av eleverna som bor inom Backaskolans upptagningsområde väljer en jämförelsevis hög andel att gå i denna skola. Ungefär en tredjedel av skolans elever är berättigade till modersmålsundervisning.

Genomförandet av inspektionen i Backaskolan

Skolverket sände den 27 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Backaskolan har bestått av undervisningsrådet Susanna Åhgren och experten Leif Hagstrand. Besök i Backaskolan gjordes den 28 och 30 september 2004.

Skolverket kommer att följa upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För stadsdelen upprättas även en stadsdelsrapport där stadsdelsövergripande förbättringsområden tas upp. Skolrapporten bör därför läsas ihop med stadsdelsrapporten.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Backaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Backaskolan genomfördes intervjuer med rektorn, biträdande rektorn, elevhälsoteamet, en grupp från den undervisande personalen, elever från förskoleklassen, årskurserna 1–6 och elevrådet samt representanter för föräldraföreningens styrelse. Lektioner i ett stort antal klasser och ämnen besöktes. Under

besöket fördes också samtal med enstaka elever och elevgrupper liksom med olika medarbetare i skolan.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallat Balansen. I Balansen ingår regelbundna kvalitetsmätningar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Backaskolans elever visar att de respekterar varandra och att de inte tolererar kränkande behandling av vare sig kamrater eller vuxna. Flertalet av eleverna känner sig trygga och trivs i skolan. Uttalanden som ”en bra skola”, ”roligt att lära sig saker” och ”alla är snälla mot varandra” är exempel på detta. Det finns dock exempel på motsatsen, vilket beskrivs under avsnitt 3.

Enligt Backaskolans övergripande plan för läsåren 2001-2004 skall som grund för verksamheten gälla följande nyckelord, med koppling till bokstäverna i skolans namn: Basfärdigheter, Ansvarskännande, Civiliserade, Kamratliga, Artiga.

Eleverna i Backaskolan deltar i de organiserade samrådsformer som skolan erbjuder i form av elevråd och klassråd. Vid inspektörernas möte med elevrådet visar eleverna en påtagligt liten förmåga och vilja att uttrycka sina egna uppfattningar och argumentera för dem. Detsamma gäller vid möte med eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1–3 medan eleverna i årskurserna 4–6 vid motsvarande möte för fram sina åsikter med engagemang och tydlighet. På rasterna tar många elever spontant kontakt med inspektörerna och berättar livligt om vad de tycker är bra och dåligt på skolan.

I årskurs 6 har skolan skapat en ”tjejgrupp” och en ”killgrupp” som regelbundet träffas tillsammans med några av lärarna i syfte att bl.a. stärka elevernas självbild och förmåga att uttrycka sina åsikter. Som exempel på teman finns ”Puberteten”, ”Självbilden” och ”Media”.

Inspektörerna ser vid besöket exempel där eleverna ges goda möjligheter att medverka i planeringen av undervisningen men också där de endast i begränsad omfattning får ta ansvar för sin egen utbildning. Då det gäller elevernas lust att lära finns klasser där denna syns tydligt genom elevernas engagemang i undervisningssituationen. Exempel finns också där motivationen hos eleverna är låg. I så gott som alla klasser råder god stämning och arbetsro.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Backaskolan uppvisar goda resultat när det gäller arbetet med att utveckla normer och värden enligt målen i 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94). Flertalet av eleverna känner sig trygga och trivs på sin skola. De bör dock få större möjligheter att ta ansvar för sin egen utbildning genom att mer aktivt delta i planeringen av undervisningen.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Enligt de nationella proven i årskurs 5 har under de senaste fyra åren det stora flertalet av eleverna uppnått målen i ämnena svenska, engelska och matematik. Dock är resultaten i ämnet matematik för år 2004 sämre jämfört såväl med de båda övriga ämnena som med tidigare år. Andelen elever som nått målen i de tre ämnena år 2004 är: svenska: 89 procent, engelska: 88 procent och matematik 73 procent. En motsvarande övergripande uppföljning och dokumentation som visar måluppfyllelsen i övriga ämnen har inte gjorts. Enligt rektorn svarar dock varje lärare för en kontinuerlig dokumentation som också ligger till grund för utvecklingssamtalen med elever och föräldrar.

Elevernas kunskaper om målen för den egna utbildningen är begränsade. Enligt eleverna är det oftast läraren som själv planerar undervisningen. Det finns dock exempel på klasser där lärare och elever tillsammans bestämmer såväl innehåll som arbetssätt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna resultaten av det pedagogiska arbetet över lag är godtagbart dock bör en analys genomföras av den avsevärt lägre måluppfyllelsen i matematik. Elevernas kunskaper om målen för den egna utbildningen bör dock öka.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Eleverna ger i allmänhet bilden av en skola där de känner sig trygga och trivs. De berättar dock om situationer då bråk uppstår på raster och ingen lärare finns

på plats samt då lärare bemöter enskilda elever på ett sådant sätt att det skapar olust och rädsla hos eleverna.

I Backaskolan finns trivselregler som utarbetats av elever, föräldrar och personal i samverkan.

Backaskolans arbete för att förebygga och vid behov stoppa mobbning sker genom den s.k. ”AMM-gruppen” (Alla Mot Mobbning) som leds av några representanter för personalen. I gruppens broschyr beskrivs vad mobbning är, vad som görs i förebyggande syfte och ett handlingsprogram för vad som skall göras om problem uppstår. Som en del i det förebyggande arbetet ingår skolans arbete med s.k. emotionell intelligens (EQ), där eleverna i mindre grupper tränar social kompetens och konflikthantering under en schemalagd lektion per vecka. Skolan har också ett system där de äldre eleverna fungerar som faddrar för de yngre. Alla elever är dock inte berörda av detta. Såväl elever som lärare känner väl till AMM-gruppen och är nöjda med dess sätt att arbeta. Skolans elevhälsoteam är endast undantagsvis involverade i de ärenden som AMM-gruppen tar hand om. Handlingsprogrammet tar inte upp andra former av kränkande behandling än mobbning. Det behandlar inte heller fall då vuxen kränker elev.

Skolhälsovården vid Backaskolan, med skolsköterska och skolläkare, fungerar väl och har ett kontinuerligt samarbete med skolans elevvårdspersonal. Skolsköterskan har en aktiv roll i ett projekt kring hälsa och livsstil som dock nu har en mindre omfattning än tidigare. Av de elever som själva väljer att besöka skolsköterskan finns många med olika typer av stressymptom som magont och huvudvärk. Ibland tar eleverna också upp om något inte fungerar i kamratrelationerna.

Backaskolan har ett elevråd med representanter från årskurserna 3–6. Elevrådets möten leds av rektorn och hålls en gång varje månad. Huvudfrågan vid inspektionstillfället är planering av innehållet i kommande temadagar. Elevrådets ärenden förbereds och följs upp i klassråden. Enligt eleverna är variationen stor när det gäller hur klassråden fungerar. I vissa klasser sker korta och sporadiska möten medan det i andra finns en fastställd dagordning och har avsatts rejält med tid. Enligt lärarna vill eleverna ogärna ta upp frågor kring undervisningen på dessa möten.

Representanterna för Backaskolans föräldraförening ger i huvudsak en positiv bild av skolan och dess sätt att arbeta. De upplever Backaskolan som en trygg arbetsplats för deras barn. En gång per år inbjuds föräldrar till en personalkonferens för gemensam diskussion kring olika skolfrågor.

Enligt Balansen, i såväl elevenkäten som föräldraenkäten, ligger Backaskolan över medelvärde för Göteborgs kommun på alla de områden som bedöms, som exempelvis trivsel, trygghet, bemötande, pedagogisk process och skolmiljö.

Backaskolan strävar efter att ge eleverna möjligheter till regelbunden fysisk aktivitet, vilket tydliggörs i skolans arbetsplan inom området ”hälsa”. I målbeskrivningen sägs att eleverna, de dagar då idrott och hälsa inte finns på schemat, skall få annan typ av rörelse, planerad av pedagogen och eleverna tillsammans, och av eleverna döpt till ”run and fun”.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Backaskolan på ett målmedvetet sätt arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar. En god beredskap finns om mobbning mellan elever inträffar. Skolan bör dock verka för att alla elever skall kunna känna full trygghet på rasterna och i kontakten med de vuxna på skolan. Skolans handlingsprogram mot mobbning bör utvidgas till att omfatta även andra former av kränkande behandling än mobbning liksom situationer då vuxen kränker elev.

Eleverna ges möjligheter till delaktighet och samverkan främst genom elevråd och klassråd. Dock bör klassrådets arbetsformer utvecklas så att alla elever i skolan ges likvärdiga förutsättningar till inflytande.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Backaskolan har en arbetslagsorganisation med fyra arbetslag: förskoleklassen och årskurs 1, årskurserna 2 och 5, årskurserna 3 och 6 samt årskurs 4 där även lärarna i de praktiskt-estetiska ämnena ingår. Fritidshemsverksamheten ingår inte i denna organisation. Från såväl personalen i förskoleklasserna som fritidshemspersonalen uttrycks önskemål om mer tid och bättre förutsättningar för samarbete med lärarna. I det fastlagda konferensschemat finns ett tillfälle per månad inlagt för möte mellan skolans olika personalgrupper.

Regelbundna utvecklingssamtal med elever och föräldrar genomförs. Från och med höstterminen 2004 har alla elever i Backaskolan en individuell utvecklingsplan, som utgör underlag vid dessa samtal. Föräldrarna säger sig vara nöjda med hur utvecklingsplanen är utformad och hur den används.

En arbetsplan finns för elever i behov av särskilt stöd med beskrivning av hur behoven kan identifieras och förslag till åtgärder. Individuella åtgärdsprogram upprättas som beskriver det positiva i elevens utveckling, vilka mål som skall uppnås och vad som konkret skall göras och av vem samt hur, när och av vem åtgärderna skall utvärderas. Det övergripande ansvaret för elevvårdsfrågorna har skolans elevhälsoteam.

I Backaskolan finns en liten undervisningsgrupp för elever i behov av särskilt stöd, som också kommenteras under avsnitt 5. Detta läsår utgörs gruppen av fyra elever i årskurserna 1–3. Ingen av dem har anpassad studiegång. För undervisningen svarar två lärare på heltid. Möten hålls varje vecka med elevernas föräldrar. Därutöver träffar föräldrarna skolans elevhälsoteam vid tre tillfällen varje termin. Gruppen har sina undervisningslokaler i en särskild byggnad som

utgörs av skolans ursprungliga gymnastiksal med kringutrymmen. Eleverna i den lilla gruppen har mycket få kontakter med övriga elever i skolan.

Olika insatser görs via skolans biblioteksverksamhet för att stimulera elevernas läsintresse, vilket resulterat i ett stort antal utlånade böcker.

Vid inspektörernas lektionsbesök är den dominerande arbetsformen att läraren håller hela klassen samlad i en gemensam aktivitet där eleverna arbetar självständigt. I flera av klasserna i de tidigare årskurserna läser läraren högt för eleverna, i flera klasser i de senare årskurserna utför alla elever samtidigt samma uppgifter efter noggranna instruktioner från läraren. I ett par andra klasser genomför läraren experiment som eleverna ställer hypoteser kring och utvärderar. I alla besökta klasser består arbetssättet i att eleverna arbetar självständigt. Med något undantag råder god arbetsro vid lektionerna.

I flera klasser för eleverna skoldagbok, där de bland annat reflekterar över sitt eget lärande.

I några fall samverkar lärare med olika ämneskompetens så att exempelvis den ene läraren svarar för all undervisning i de naturorienterande ämnena medan den andre svarar för de samhällsorienterande.

För eleverna i förskoleklassen och årskurserna 1–3 erbjuder skolan dansundervisning på schemalagd tid men utanför timplanen. Denna undervisning, som en av skolans fritidspedagoger svarar för, är mycket uppskattad av eleverna.

För att utveckla arbetet med datorn i undervisningen har skolan deltagit i det för Göteborgs kommun gemensamma projektet Lust@IT. Som resultat av detta har en mall tagits fram för digital portfolio.

Skolan anordnar varje år ett antal temadagar. Detta läsår koncentreras innehållet till ämnena matematik, svenska och naturorienterande ämnen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Backaskolan har organiserat undervisningen på ett sådant sätt att de nationella målen kan uppnås. Dock bör skapas bättre förutsättningar för att utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem. Vidare bör undervisningen utvecklas så att eleverna får fler möjligheter att pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Fungerande rutiner finns för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och tillgodose elevernas olika behov.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

För ledningen av Backaskolan har rektorn till sin hjälp en biträdande rektor och en byråsekreterare, som båda är nya på skolan från och med detta läsår. Rektorn tar det övergripande ledningsansvaret för den pedagogiska, personalledande och administrativa utvecklingen. Den biträdande rektorn svarar för bl.a. modersmålsundervisningen, vikariefrågorna och planeringen av regionala studiedagar samt leder, alternativt medverkar i, den pedagogiska ledningsgruppen, AMM-gruppen och elevhälsoteamet. Skolledningen håller sig förtrogen med verksamheten genom möten med de olika personalgrupperna och elevrådet. Önskemål framförs dock från personalen att skolledningen också skall besöka klasserna i deras dagliga verksamhet, något som idag sker i ringa omfattning. Den pedagogiska ledningsgruppen, med representanter för lärarna och fritidshemspersonalen, möts varje vecka för planering av övergripande frågor. Enligt såväl rektorn som flera i personalen finns behov av en bättre samverkan mellan de olika verksamheterna. Särskilt starkt framförs detta behov från personalen i förskoleklasserna.

Skolan har i "Skolplan för Backaskolan 2001-2004" samlat korta beskrivningar för ett antal olika arbetsområden. Därutöver har Backaskolan planer för ett antal olika delområden av verksamheten, senast uppdaterade i oktober 2003. Exempel på områden är jämställdhet, kultur, miljö, mångfald, främlingsfientlighet och rasism samt alkohol, narkotika och tobak. För varje område beskrivs mål, hur de skall uppnås och utvärderas.

Den lilla undervisningsgruppen, som beskrivits i avsnitt 4, är gemensam för alla skolor i stadsdelen och bekostas av särskilda medel från stadsdelsförvaltningen. Platserna fördelas utifrån ansökningar från föräldrar. Beslut om placering fattas av rektorn efter bedömning av skolans elevvårdspersonal och berörda lärare. Enligt rektorn utgör gruppen inte en särskild undervisningsgrupp. Inspektörerna anser dock att placering av elev i gruppen utgör placering i en särskild undervisningsgrupp. Se vidare stadsdelsrapporten.

Backaskolans kvalitetsredovisning för år 2003 tar upp de prioriterade områdena inom den s.k. "Kvalitetsdialogen" i samarbete med Göteborgs stadskansli. Mål, resultat och åtgärder för utveckling beskrivs då det gäller arbetslagsutveckling, progression 1-16 år samt kompetensutveckling och utvecklingsarbete. Den beskriver endast i begränsad omfattning i vilken mån de nationella målen uppnåtts.

Från och med läsåret 2004/05 har varje lärare i uppdrag att beskriva målen för det egna arbetet under läsåret och hur de ska uppnås. Läraren preciserar här vad som skall fokuseras utifrån Lpo 94 och kursplaner. Detta följs upp med rapporter vid läsårets slut, där varje lärare redovisar och analyserar sina arbetsresultat utifrån de uppställda målen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att rektorn tar det övergripande ledningsansvaret för verksamheten vid Backaskolan och att skolan har ett bra system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Kvalitetsredovisningen bör dock på ett tydligare sätt beskriva i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skall vidtas om målen inte har uppnåtts.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Backaskolan tar emot eleverna från det egna upptagningsområdet men har sedan många år, på grund av platsbrist, inte kunnat bereda plats för andra elever som så önskat.

Modersmålsundervisning erbjuds utanför timplanetid för de drygt 120 elever som är berättigade till sådan undervisning. Knappt hälften av dessa elever utnyttjar denna möjlighet. Ett drygt trettio-tal elever deltar i svenska som andraspråk. Inga elever har bedömts ha behov av studiehandledning på modersmålet.

Elevers val anordnas i form av temadagar, där eleverna kan välja ur ett brett urval, för elever i årskurserna 2–6 och språkval erbjuds. Tid har avsatts i timplanen för fem tema- och/eller idrottsdagar varje läsår.

Elevernas scheman upptar i flera fall endast vissa av kursplanens ämnen. Enligt rektorn ansvarar varje lärare för att den fastlagda lokala timplanen för Backaskolan följs.

Skolan är inte anpassad för rörelsehindrade elever och har inte heller några elever med behov av detta. Vid behov anpassas skolans lokaler eller hänvisas eleven till annan skola i stadsdelen.

En allmän information om Backaskolan finns på skolans egen hemsida, där bl.a. arbetsplanerna presenteras. I övrigt är den övergripande informationen till föräldrar begränsad till enstaka informationsbrev från rektorn varje termin. Flertalet lärare sänder regelbundet ut veckoblad till föräldrarna medan andra gör det mer sporadiskt. I flera klasser har eleverna kontaktböcker för information mellan skolan och hemmet. Från föräldrar framförs önskemål om utökad information om skolans mål och sätt att arbeta.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det i Backaskolan finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Backaskolan finns personal med god kompetens för sina respektive uppgifter.

Lärarna uppskattar sin gamla och vackra skola men uttrycker samtidigt besvikelse över lokalernas bristande funktion och svårigheterna att göra förändringar eftersom Backaskolan är K-märkt. Klassrummen är små och har i vissa fall pelare mitt i rummet. Grupprum och andra kringutrymmen saknas i många fall. Vissa materialrum är lokaliserade till källarplanet.

En av fritidshemsavdelningarna har sin verksamhet i lokaler där lokalytan per barn är mycket liten, vilket lett till kritik och krav på förändringar från elever och föräldrar.

Några lärare uttrycker ett stort behov av mer ändamålsenliga läromedel och viss lokalanpassning för att utveckla det laborativa arbetet i de naturorienterade ämnena.

Skolans har ett vackert och välutrustat bibliotek. Biblioteket är tillgängligt för eleverna på rasttid och utnyttjas också för arbete i mindre grupper för klasser som saknar grupprum. Här finns också ett större antal datorer. Skolan är överhuvudtaget välförsedd med datorer, men eleverna beklagar att flera av dem inte fungerar.

Som bärande princip vid resursfördelningen gäller att tyngdpunkten läggs på de lägre klasserna för att möjliggöra arbete i mindre grupper. Resursfördelningen görs av rektorn efter att först ha diskuterats i ledningsgruppen och i de olika personalgrupperna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det vid skolan överlag finns goda förutsättningar för att eleverna skall kunna nå målen i Lpo 94 samt kursplanerna. Lokalsituationen för fritidshemmet bör dock ses över. Vidare bör datortillgängligheten i undervisningen förbättras.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Backaskolan övergripande är av god kvalitet. Det stora flertalet av eleverna upplever skolmiljön som trygg och de trivs på skolan. Flertalet elever uppnår målen i de nationella proven i svenska, engelska och matematik. En väl fungerande organisation finns för det pedagogiska arbetet som tillgodoser elevernas olika behov. Rektorn tar ett övergripande ledningsansvar för verksamheten. Ett system finns för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen liksom tillräckliga resurser för att uppfylla de nationella målen.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- eleverna bör få större möjligheter att ta ansvar för sin egen utbildning genom att mer aktivt delta i planeringen av undervisningen,
- en analys bör genomföras av den avsevärt lägre måluppfyllelsen i matematik,
- elevernas kunskaper om målen för den egna utbildningen bör öka,
- skolan bör verka för att alla elever skall kunna känna full trygghet på rasterna och i kontakten med de vuxna på skolan,
- skolans handlingsprogram mot mobbning bör utvidgas till att omfatta även andra former av kränkande behandling än mobbning och situationer då vuxen kränker elev,
- klassrådets arbetsformer bör utvecklas så att alla elever i skolan ges likvärdiga förutsättningar till inflytande,
- bättre förutsättningar bör skapas för att utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem,
- undervisningen bör utvecklas så att eleverna får fler möjligheter att pröva olika arbetssätt och arbetsformer,
- kvalitetsredovisningen bör på ett tydligare sätt beskriva i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skall vidtas om målen inte har uppnåtts,
- lokalsituationen för fritidshemmet bör ses över samt
- datortillgängligheten i undervisningen bör förbättras.

Datum

Ort

2005-05-11

Göteborg

Leif Hagstrand

Susanna Åhgren